

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

31 iulie 2014

FPC nr. 195

***Curtea Constituțională
a Republicii Moldova***

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28

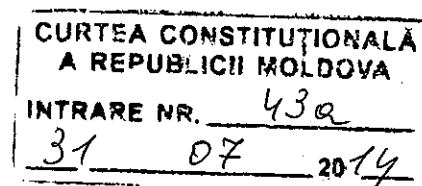
Chișinău, MD 2004

Republica Moldova

SUPLIMENT LA SESIZARE

prezentat în conformitate cu art. 31 din Codul jurisdicției constituționale

nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

I – AUTORII SESIZĂRII

Deputații în Parlament:

1. Vremea Igor
2. Postoico Maria
3. Reșetnicov Artur
4. Balmoș Galina

Tel. 022204401, fax 022233673, 022232206

La 20.06.2014, deputații în Parlamentul Republicii Moldova au depus la Curtea Constituțională a Republicii Moldova o sesizare (numărul de intrare 43a) privind controlul constituționalității Anexei la Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale.

Prezentul document, constituie un supliment la sesizarea nominalizată, depus în conformitate cu art. 31 alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale, potrivit căruia subiectul sesizării are dreptul să modifice temeiul sau obiectul ei, să renunțe la sesizare, parțial sau total.

La argumentele expuse în sesizare, ținem să invocăm următoarele argumente, pe care le considerăm parte integrantă a temeiului sesizării.

IV. PRETINSELE ÎNCĂLCĂRI ȘI ARGUMENTELE DE RIGOARE

Urmărirea disimulată (dar și nedisimulată) a judecătorilor și angajaților instanțelor judiciare de către Centrul Național Anticorupție în vederea „testării integrității” lor constituie o intruziune brutală în viața privată. În acest fel, legislatorul încalcă grav art. 28 al Constituției și art. 8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Se reiterează că conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, activitatea profesională a indivizilor, inclusiv magistraților, face obiectul protecției dreptului la viață privată și de familie. Noțiunea de viață privată include între altele și activitățile de ordin profesional sau de afaceri din simplul motiv că în viața profesională, majoritatea indivizilor beneficiază de o oportunitate esențială de a dezvolta raporturi cu restul lumii. În această ordine de idei, restricțiile impuse accesului și exercițiului unei profesii, îndeosebi profesiei de magistrat, va aduce atingere certă vieții private a subiectului. Totodată, protecția instituită de art. 8 al Convenției, se răsfrânge și asupra onoarei și reputației profesionale ca parte integrantă a respectului pentru viața privată (a se vedea, *Oleksandr Volkov c. Ucrainei*, hotărârea din 09 ianuarie 2013, definitivă din 27 mai 2013, paragraf 165).

Astfel, se atestă cu certitudine că „testarea integrității” ce urmează a fi operată de către Centrul Național Anticorupție în baza Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale, constituie o ingerință disproporțională în dreptul magistraților naționali la viața privată, în rezultatul implementării modificărilor legislative contestate, în calea acestora urmând a fi puse obstacole inadecvate exercițiului normal al activității specifice profesate, ceea ce va condiționa imposibilitatea de a activa în mod independent și de a îndeplini justiție fără temeri de a fi supuși provocărilor din partea Executivului.

Nu poate fi trecut neobservat cu vederea și faptul că pretinsa necesitate a „testării integrității” în plan practic va condiționa atentate la calitățile morale, onoarea și demnitatea oricărui magistrat concret ce va fi ținta atacurilor Executivului, dar și va prejudicia în mod iremediabil reputația sa profesională.

Judecătorul supus testului de integritate, inclusiv cu participarea agenților provocatori și utilizarea unei game largi de mecanisme puse la dispoziția Executivului, este din start plasat pe poziții de inegalitate, fiind impus să demonstreze nevinovăția sa în situațiile de fapt ce nici nu există obiectiv, cazurile de corupție fiind înscenate, iar realitatea deghizată.

Respectiva „testarea de integritate” a magistraților inclusiv cu ajutorul agenților provocatori și înscenărilor, poate duce spre motivări flagrante și incitare spre a se angaja în activitatea criminală, în absența oricăror indicații că preținsele acțiuni ilegale ale magistraților, ce pot fi săvârșite în cadrul înscenărilor, ar fi fost comise în absența unei atare intervenții directe și exprese din partea puterii executive. În acest sens, chiar statul prin intermediul Centrului Național Anticorupție încearcă să determine magistrații spre a comite careva ilegalități, deși dispune de posibilități certe să combată flagelul corupției prin pedepsirea cazurilor concrete ce pot fi documentate, investigate și demonstrate pe calea judiciară.

Iar justițiabilii, la rândul său, vor fi mult mai reticenți să recurgă la serviciile justiției naționale în condițiile în care judecătorii în mod continuu vor fi supuși

unor careva „teste de integritate” vagi și neclare, atât din frica de a fi fără știință atrași în acest joc „de verificare”, cât și din motivul creșterii inevitabile a neîncrederii în eficiența mașinăriei justiției, vehement criticate și până la „testare”.

Totodată, accentuăm că continua expunere a judecătorilor „testărilor de integritate” organizate de Executiv, se va putea răsfrânge și asupra aplicabilității standardelor recunoscute ale unui proces echitabil.

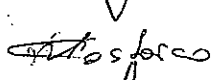
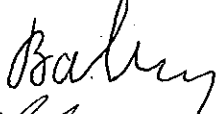
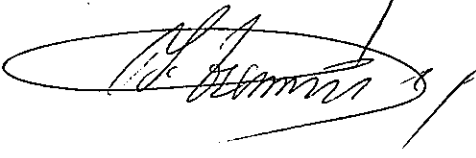
Or, în situația în care judecătorul este supus în activitatea sa profesională unor presiuni, chiar și eventuale, din exterior, independența acestuia poate trezi bănuieli rezonabile.

În acest context, se evidențiază că prin prisma jurisprudenței relevante (la subiectul garanțiilor funcționale ale magistraților) a Curții Europene a Drepturilor Omului, la stabilirea dacă un tribunal poate fi privit ca „independent” în sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, între altele se iau în considerație modalitățile de desemnare a judecătorilor și de eliberare din funcția deținută, existența garanțiilor viabile împotriva presiunilor din exterior și faptul dacă tribunalul demonstrează o aparență de independență (a se vedea, *Oleksandr Volkov c. Ucrainei*, hotărârea din 09 ianuarie 2013, definitivă din 27 mai 2013, paragraf 103).

Iar în situația în care activitatea magistraților naționali este supusă unor riscuri de provocare și influență din partea puterii executive, independența jurisdicțională a acestora poate fi grav afectată, contrar art. 116 din Constituția Republicii Moldova.

În concluzie la cele menționate *supra*, subliniem că sintagmele „Curtea Constituțională” și „Instanțele judecătorești de toate nivelele” din Anexa la Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale, contravin Constituției Republicii Moldova, dar și art. 6 și art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, și urmează a fi declarate neconstituționale.

Cu înaltă considerațiune pentru Onorata Curte,

 I.A. Reșetnicov /
 M. Postolero /
 G. Balmas /
 G. Nemeș